

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№1

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, yanvar.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	52
Dilnoza Ruziqulova Xoliqovna	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI BAHOLASH SAMARADORLIGINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBA	60
Maksumova Umidaxon Sadikjonovna	
ОЛИГОПОЛИЯ И ТЕОРИЯ ИГР	64
Камилова Наргиза Абдукаххоровна, Наимов Самандар Раджабович	
ЦИФРОВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ: НОВАЯ ЭРА ЭФФЕКТИВНОСТИ	67
Каракулов Фарход Зайпудинович	
MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING INNOVATSION YECHIMLARI	72
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
MOLIYAVIY AKTIVLARNING IQTISODIY MOHIYATI VA TIJORAT BANKLARIDA ULARNING SIFAT MEZONLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	77
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MOLIYAVIY RISKLARNI BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI	82
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich, To'xtayev Kamol Po'latovich	
MARKETING VA BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR KIYIMLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	87
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
NAMANGAN VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA MODERNIZATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	93
Odilova Malika Abdushukur qizi	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	98
Toshtemirov Xojjakbar Qahramon o'g'li	
ТУРИЗМ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	103
Артикова Шохида Ильясовна	
MINTAQALARDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	107
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
THEORETICAL ASPECTS OF SERVICES IN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN'S ECONOMIC TRANSFORMATION	114
Umidjon Normurodov, Qodirov Yusufbek Suyunbek ugli	
РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИННОВАЦИЙ	120
Расулов Нозимжон Набиджонович	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING JORIY QILINISHI VA UNI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI.....	125
Saburov Jumanazar Saliyevich	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA ICHKI BOZORNI KENGAYTIRISH IMKONIYATLARI	129
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр угли	

MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI SALOHIYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	141
Xayitov Rustam Burxonovich	
BARQAROR MOLIYALASHTIRISH KONSEPSIYASIGA MUVOFIQ "YASHIL" INVESTITSİYALARNI RIVOJLANTIRISH.....	146
Abduraxmonov Alimardon Sodiқ o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH.....	151
Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich	
HUDUDLARDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	159
Ibodova Dilsora Ibodovna	
INVESTITION PORTFELLARNI SHAKLLANTIRISH, BAHOLASH VA BOSHQARISH.....	165
Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Abdullaeva Shohista	
KICHIK XIZMATLAR FAOLIYATINI RASMIYLASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI KO'RSATKICHLARINI OSHIRISH.....	170
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
MONOPOLIYAGA QARSHI BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY YONDASHUVLAR.....	173
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДИНАМИКИ И СЕЗОННОСТИ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	179
Салиходжаева Умида Абдуакбар кизи	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI TALABNI PROGNOZLASHNING CHAKANA MARKETING INNOVATSİYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI ROLI	186
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi	
TEMIR YO'L YO'LOVCHI TASHISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MODELLARI	200
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOT VA AUDIT METOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH	205
Zufarova Zilola Raxim qizi	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	216
Rahmonqulov Temirbek Eshmatovich	
MULKIY SOLIQLARNING MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI TA'SIRINI BAHOLASH.....	222
Aliyarov Olim Abdug'aparovich	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHSULOT BILAN BOG'LIQ XIZMATLAR TASNIFI	231
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
UY-JOY FONDINI SAMARALI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJIY TAJRIBALARI.....	236
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
TURIZMNI IQTISODIYOTDA TO'G'RIDAN TO'G'RI TA'SIRINI STATISTIK TADQIQOTI.....	241
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK EKOTIZIMLARI VA O'ZBEKISTON BANK EKOTIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA QIYOSIY TAHLILI	248
X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMI UCHUN DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	254
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	
OROL BO'YI MINTAQASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	259
Umarova Xusnora Dilmurod qizi	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	264
Xolmurotov Salimbek Eshbekovich	
INNOVATSION KLASTERLARNI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMI	269
Quliyev Begimqul Melikovich	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	276
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
АГРОЭКОТУРИЗМ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЭКОНОМИКИ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УЗБЕКИСТАНА	281
Хайдаров Ойбек Зоирович	
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION IN THE HOUSEHOLD SERVICE SECTOR: EMPIRICAL EVIDENCE FROM SAMARKAND REGION	287
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, Yuldosheva Zulfizar Sayfullayevna	
DEVELOPMENT OF INTERACTIVE MODELING METHODS FOR THE SYNTHESIS OF INTELLIGENT CONTROL SYSTEMS FOR TECHNICAL OBJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY	293
Mamutova Aygul Kalmurzaevna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH MASALALARI	298
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI TRANSFORMATSIYASI VA UNING MOLIYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	303
Tashmuxeimova Yayra Atxamovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TIZIMLARI ORQALI SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL	308
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
TA'LIM MIGRATSIYASI VA INTEGRATSIYA KO'RSATKICHLARINI STATISTIK TAHLILI: YEVROPA ITTIFOQI (SIRIUS) TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	314
Abdullayeva Gulhayot Shuhratovna	
HUDUDIIY SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI KO'P OMILLI STATISTIK TAHLIL ETISHDAGI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO'LLARI	319
Tag'oyev Feruz Yorqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI HUDUDIIY INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA TAHLIL VA TAVSIYALAR	326
Egamberdiev Abbasxon Sherali o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	331
Nurullayev Baxrom Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH	337
Ne'matova Mavsuma	
ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA ISLOMIY MOLIYA VA NOBANK KREDIT TASHKILOTLARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNING NAZARIY ASOSLARI	341
Galatov Abbas Alibekovich, Xalilov Nurullo Xamidillayevich	
IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISHGA QARATILGAN DAVLAT FISKAL SIYOSATI HOLATI TAHLILI	346
Xudayberginova Nigora Turgunbayevna	
MEHNATGA HAQ TO'LAHNING MOHIYATI VA ULARNI HISOBGA OLIHNING ASOSIY VAZIFALARI	356
Anvar Raximov Maxmarasulovich	
"CRADLE TO CRADLE" VA "CRADLE TO GRAVE" KONSEPSIYALARINING UMUMIY VA XUSUSIY JIHATLARI	360
Sodikov Zokir Rustamovich	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	366
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI VA MINTAQA IQTISODIYOTIGA TA'SIRI: KEYNESIAN YONDASHUV NUQTAI NAZARIDAN.....	370
Shermatov G'ofurjon G'ulamovich	
QURILISH KORXONALARIDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (ROSSIYA TAJRIBASI)	377
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA YASHIL XIZMATLAR SEKTORINING TRANSFORMATSIYASI.....	385
Aliqulova Laylo Ziyadin qizi	
VIRTUAL TA'LIM MUHITI ORQALI TALABALARNING MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	390
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH KO'RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH	395
Qo'ziyboyev Umarbek Ulug'bekovich	
ОЦЕНКА СТОИМОСТИ И РИСКОВ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ (FDI)	400
Бахтиярова Дильноза Мадминджановна	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING AHAMIYATI.....	407
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
O'ZBEKISTONDA INTEGRATSIYALASHGAN YASHIL MOLİYALASHTIRISH ARHITEKTURASI: KONSEPTUAL MODEL VA AMALIY TAKLIFLAR.....	412
Quliyev Ulug'bek Mirzayevich	
BANK TIZIMI FAOLIYATI MISOLIDA MOLİYAVIY ISLOHOTLAR SHAROITIDA KORXONALAR LIKVIDLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	419
Iminova Nurjahan Qodirjon qizi, Karimov Sardorbek Shuxratjon o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING SANOAT RIVOJI VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI O'RNI	423
Baxtiyor Abduganiyev, Nodira Saidbaxromova	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СТАНОВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	427
Li Kristina Alekseyevna, Элназарова Шарифа Исроиловна, Эшпулатов Достонбек Боходир огли	
TOVAR-XOMASHYO BIRJASIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	432
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE ROLE OF CORPORATE STRUCTURES IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL FINANCIAL RELATIONS.....	438
Kurbaniyazov Shakhzodbek Karimovich	
BANKLARNI MODERNIZATSIYA VA TRANSFORMATSIYA QILISH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASH SAMARADORLIGINI TA'MINLASH VA UNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'LLARI	442
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI MARKETING: O'ZBEKISTON SHAROITIDA SAMARADORLIK VA INTEGRATSIYA MODELLARI	446
Kamilov Farxod Shamilevich	
TASHQI SAVDODA EKSPORTNING MAKROIQTISODIY AHAMIYATI	453
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	
РАЗВИТИЕ АСПЕКТОВ МАРКЕТИНГА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....	459
Юсупов Махамадамин, Закирова Умида Махамадаминовна	
LIZING OLUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITILISHI	462
Sadritdinov Baxodir	

YASHIL IQTISODIYOT VA KICHIK BIZNES RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	467
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TEXNOLOGIK RESURLARNI BOSHQARISHDA STRATEGIYALARDAN FOYDALANISH	474
Kazakov Olim Sabirovich	
OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARINING IQTISODIY AHAMIYATI HAMDA ZARURLIGI.....	479
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
SANOAT KORXONASIDA INNOVATSION JARAYONLAR SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISHNING METODIK YONDASHUVLARI.....	485
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	491
Kafiyev Xojiakbar Xosilbek o'g'li	
BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI.....	496
Xolmatov Otabek Oybek o'g'li	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALAR.....	499
Sheraliyeva Saida Azatovna	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTER USULLARINI QO'LLASH.....	504
Mizrob Maxmudovich Tashov	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В ПРОЦЕССАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ.....	514
Ли Илларион Георгиевич	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВИДОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА.....	519
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
УСТОЙЧИВОЕ И ЦИФРОВОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ	525
Усманова Азиза Баходировна	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI INNOVATSION ASOSDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURIYATI.....	529
Temurbek Olimovich Mamayunusov	
КОМПЛЕКСНОЕ УЧЁТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	536
Эркинбаев Якуббой Хушнуд угли	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINING DAVLAT QARZ BARQARORLIGINI TA'MINLASH VA QARZ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH INSTITUTSIONAL VA AMALIY QO'LLANISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH	541
Raxmatov Hamid Hasan o'g'li, Akramov Azizjon Kabirovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SEKTORIDA INSTITUTSIONAL VA INVESTITSION OMILLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA QO'SHMA TA'SIRI.....	549
Fayziyev Oybek Raximovich	
INSTITUTIONALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF OECD COUNTRIES' EXPERIENCE IN GOVERNANCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION REFORM.....	556
Sarvar Saidov Khairulloyevich	
O'ZBEKISTONDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	562
Zaynutdinova Umida Djalalovna, Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
SAMARQAND VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING ROLI.....	568
Gulnora Mardievna Shadieva, Avazova Charos	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ СФЕРЫ УСЛУГ	572
Шадиева Гулнора Мардиевна, Рустамова Фируза	

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH.....	578
Eminchayev Baxodir Sadikovich	
MINTAQA IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARINING NAZARIY TAHLILI.....	583
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
AKTIVLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARNING TAHLILI.....	587
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING MUAMMOLI KREDITLARI (NPL) KO'RSATKICHI ORQALI BANK TIZIMI BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	594
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov A.V.	
AKSIYADORLAR BILAN MANFAATLI MUNOSABATLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AKSIYADORLAR VA ULARNING HUQUQLARINI TA'MINLASH.....	600
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ.....	605
Мирпулатова Луиза Мансуровна, Абдумажидов Шахзод Шерзод угли	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING YAIMDAGI ULUSHI VA UNING IQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	610
Bo'stonova Nilufar Abdusmatovna	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	615
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
SURXONDARYO VILOYATI ISHLAB CHIQARISH SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGI KO'RSATKICHLARINING STATISTIK TADQIQOTI.....	619
Buriyev Ubaydulla Bozor o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR.....	623
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNI BOSHQARISH MASALALARI.....	630
Yuldasheva Nazokat Muzaffar qizi	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING BARQAROR RIVOJLANISH MEXANIZMI: MONITORING VA BAHOLASH TIZIMI.....	635
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI.....	640
Raxmanova Iroda Xasilovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH VA RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR.....	645
Turgunov Abror Kadirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI.....	650
Muminova Marguba Mamirkulovna	

RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI

Muminova Marguba Mamirkulovna

Biznesni rivojlantirish banki ATB Komplayens
nazorat departamenti Identifikatsiya va tranzaksion
nazorat boshkarmasida Bosh menejeri
margubamuminova377@gmail.com
ORCID:0009-0003-9369-9198

Annotatsiya. Ushbu maqola mamlakatimizda bank va moliya xizmatlarini raqamlashtirish jarayonlarini chuqur o'rganish, ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlarni tahlil qilish hamda raqamli bank xizmatlarining kelgusidagi rivojlanish yo'nalishlarini aniqlashga bag'ishlangan. Maqolada "BIZNESNI RIVOJLANTIRISH BANKI" aksiyadorlik tijorat banki faoliyati misolida raqamli bank tushunchasining mohiyati ochib berilgan bo'lib, uning mobil va masofaviy xizmatlarining amaldagi holati, funksional imkoniyatlari hamda mijozlar uchun yaratilayotgan qulayliklar atroflicha tahlil qilingan. Shuningdek, mamlakatimizda faoliyat yuritayotgan an'anaviy banklar bilan raqamli banklarning xizmat ko'rsatish shakllari, texnologiyalardan foydalanish darajasi va samaradorligi qiyosiy tahlil qilingan hamda ushbu tahlillar asosida O'zbekiston bank-moliya sektorini yanada rivojlantirish, raqamli transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish va zamonaviy moliyaviy texnologiyalarni keng joriy etish bo'yicha amaliy xulosa va takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli bank xizmatlari, moliyaviy texnologik yechimlar, an'anaviy moliya institutlari, onlayn kreditlash, internet omonatlari, raqamli innovatsion yechimlar.

Abstract. This article is devoted to the study of the digitalization of banking and financial services in our country and the ways to further develop them. Using the example of "BUSINESS DEVELOPMENT BANK" JSCB, the concept of a digital bank is explained, and the current state of its services is analyzed in detail. Additionally, the activities of traditional banks and digital banks in the country are compared, and based on this comparison, practical conclusions are drawn regarding the further development of the national banking sector.

Key words: Digital banking services, financial technology solutions, traditional financial institutions, online lending, online deposits, digital innovative solutions.

Аннотация. Данная статья посвящена углублённому изучению процессов цифровизации банковских и финансовых услуг в нашей стране, анализу реализуемых в данной сфере реформ, а также определению перспективных направлений развития цифровых банковских услуг. В статье на примере деятельности акционерного коммерческого банка «БАНК РАЗВИТИЯ БИЗНЕСА» раскрывается сущность понятия цифрового банка, подробно анализируется текущее состояние его мобильных и дистанционных услуг, их функциональные возможности и уровень удобства, создаваемого для клиентов.

Кроме того, проведён сравнительный анализ форм предоставления услуг, уровня использования технологий и эффективности деятельности цифровых банков и традиционных банков, функционирующих в стране. На основе полученных результатов разработаны практические выводы и предложения, направленные на дальнейшее развитие банковско-финансового сектора Узбекистана, ускорение процессов цифровой трансформации и широкое внедрение современных финансовых технологий.

Ключевые слова: цифровые банковские услуги, финансово-технологические решения, традиционные финансовые институты, онлайн-кредитование, интернет-депозиты, цифровые инновационные решения.

KIRISH

Bugungi globallashuv va raqamli texnologiyalar jadal rivojlanayotgan sharoitda bank-moliya tizimi tubdan transformatsiyalanib, yangi bosqichga qadam qo'yimoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining izchil taraqqiyoti, internet tarmog'ining keng qamrovliligi, mobil qurilmalar va smartfonlardan foydalanish darajasining sezilarli oshishi moliyaviy xizmatlarni tashkil etish va ko'rsatish mexanizmlarini butunlay yangilab yubordi. Agar avval bank xizmatlari asosan bank filiallari orqali, belgilangan ish vaqtlarida va an'anaviy shaklda amalga oshirilgan bo'lsa, hozirgi kunda ularning salmoqli qismi masofaviy, onlayn va raqamli platformalar orqali 24/7 rejimida taqdim etilmoqda, bu esa mijozlar uchun qulaylik, tezkorlik hamda vaqt va xarajatlarni tejash imkoniyatini yaratmoqda.

Raqamli iqtisodiyot sharoitida bank muassasalari o'rtasidagi raqobat muhiti tobora keskinlashib, mijozlarga sifatli, qulay, tezkor va yuqori darajada xavfsiz moliyaviy xizmatlar ko'rsatish banklar faoliyatining asosiy ustuvor yo'nalishiga aylanmoqda. Ayniqsa, aholining faol qatlamini tashkil etuvchi yoshlar hamda kichik va o'rta biznes subyektlari orasida mobil banking, internet banking, onlayn kreditlash, elektron hamda raqamli to'lov tizimlaridan foydalanishga bo'lgan ehtiyoj va talab jadal sur'atlarda oshib bormoqda. Shu nuqtayi nazardan, raqamli banklar zamonaviy moliya bozorida innovatsion yechimlar taklif etuvchi, moliyaviy inklyuziyani kengaytirishga xizmat qiluvchi hamda bank xizmatlarining samaradorligi va raqobatbardoshligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lgan ajralmas tarkibiy qismga aylanib bormoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

O'zbekiston Respublikasida ham so'nggi yillarda bank tizimini raqamlashtirish, uni zamonaviy talablar asosida takomillashtirish hamda xalqaro moliya bozorida raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, davlat rahbari tashabbusi bilan qabul qilingan strategik va me'yoriy-huquqiy hujjatlarda bank-moliya tizimini modernizatsiya qilish, raqamli texnologiyalar va innovatsion moliyaviy yechimlarni amaliyotga joriy etish, masofaviy bank xizmatlari ko'lamini kengaytirish hamda aholi va tadbirkorlik subyektlari uchun moliyaviy xizmatlar sifati, ochiqligi va samaradorligini oshirish asosiy ustuvor vazifalar sifatida belgilab berilgan.

Raqamli bank tushunchasi va uning mohiyati. Raqamli bank – bu bank xizmatlarini asosan elektron kanallar orqali ko'rsatuvchi, minimal filial tarmog'iga ega yoki butunlay filialsiz faoliyat yurituvchi bank hisoblanadi. Raqamli banklarning asosiy faoliyati mobil ilovalar, internet platformalar, call-markazlar va avtomatlashtirilgan tizimlar orqali amalga oshiriladi.

Raqamli banklarning asosiy xususiyatlari:

- tezkorlik va qulaylik;
- mijozga yo'naltirilganlik;
- operatsion xarajatlarning kamligi;
- xavfsizlik va shaffoflik;
- innovatsion texnologiyalardan keng foydalanish.

O'zbekistonda raqamli banklar rivoji. O'zbekiston Respublikasida raqamli banklar faoliyatini yo'lga qo'yish va ularning huquqiy asoslarini shakllantirish jarayoni 2018-yildan boshlab izchil ravishda amalga oshirila boshlandi. Xususan, banklarni ro'yxatdan o'tkazish va ular faoliyatini litsenziyalash tartibini takomillashtirishga qaratilgan me'yoriy-huquqiy hujjatlar qabul qilinishi natijasida raqamli bank tushunchasi milliy bank tizimiga huquqiy jihatdan mustahkam kirib keldi. 2020-yildan e'tiboran esa mamlakatimizda ilk raqamli banklar o'z faoliyatini boshlab, aholi va tadbirkorlik subyektlariga to'liq raqamlashtirilgan, masofaviy va innovatsion moliyaviy xizmatlar ko'rsatish amaliyoti yo'lga qo'yildi. Shu nuqtayi nazardan, "BIZNESNI RIVOJLANTIRISH BANKI" aksiyadorlik tijorat banki O'zbekistonda tashkil etilgan ilk raqamli banklardan biri sifatida bank-moliya sohasida mutlaqo yangi bosqichni boshlab berdi. Ushbu bank o'z faoliyatini zamonaviy axborot texnologiyalari, mobil ilovalar va masofaviy xizmatlar asosida yo'lga qo'yib, bank xizmatlarini soddalashtirish, ularning tezkorligi va shaffofligini ta'minlash hamda mijozlarga yo'naltirilgan innovatsion yechimlarni joriy etish orqali milliy bank tizimida raqamli transformatsiya jarayonlarini jadallashtirishga xizmat qilmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada muallif tomonidan ilmiy abstraksiyalash, tizimli tahlil, solishtirish, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

“BIZNESNI RIVOJLANTIRISH BANKI” aksiyadorlik tijorat banki faoliyatining tahlili. “BIZNESNI RIVOJLANTIRISH BANKI” aksiyadorlik tijorat banki o‘z faoliyatini mijozlarga zamonaviy, qulay va tezkor moliyaviy xizmatlarni taqdim etishga yo‘naltirgan. Bankning asosiy afzalligi shundaki, u an‘anaviy filiallar bilan chegaralanmay, asosan mobil ilova va masofaviy xizmatlar orqali faoliyat ko‘rsatadi. Bu esa mijozlarga bank xizmatlaridan istalgan vaqtda va istalgan joyda foydalanish imkonini beradi, shu bilan birga ularning vaqt va xarajatlarini sezilarli darajada kamaytiradi.

Biznesni rivojlantirish bank‘ning mobil ilovasi orqali mijozlar quyidagi asosiy xizmatlardan foydalanishlari mumkin:

- Onlayn ro‘yxatdan o‘tish — mijozlar mobil ilova yoki veb-platforma orqali tezkor va oson ro‘yxatdan o‘tishi mumkin. Bu jarayon biometrik identifikatsiya va elektron pasport ma‘lumotlarini tekshirish orqali xavfsizlikni ta‘minlaydi.
- Kartalarni buyurtma qilish va yetkazib berish — mijozlar bank kartalarini onlayn tarzda buyurtma qilib, ularni uyga yetkazib olishlari mumkin. Shu bilan birga, kartalarni bloklash, qayta faollashtirish va limitlarni boshqarish imkoniyatlari ham mavjud.
- Kredit va omonatlarni ro‘yxatdan o‘tkazish va boshqarish — mijozlar istalgan vaqtda kreditlarini rasmiylashtirish, to‘lov jadvalini ko‘rish va omonat hisoblarini ochish hamda boshqarish imkoniga ega. Bu jarayon avtomatlashtirilgan kredit konveyeri orqali tez va qulay amalga oshiriladi.
- Valyutani ayirboshlash operatsiyalari — milliy va xorijiy valyutalarni onlayn tarzda ayirboshlash, kurslarni kuzatish va operatsiyalarni tezkor bajarish imkoniyatlari mavjud.
- Kommunal va davlat to‘lovlari — elektr, gaz, suv, internet va davlat xizmatlari uchun to‘lovlarni mobil ilova orqali amalga oshirish mumkin, bu esa mijozlar uchun qo‘shimcha qulaylik yaratadi.

Bundan tashqari, mobil ilovada mijozlar hisob-raqamlar va bank kartalari o‘rtasida o‘tkazmalarni amalga oshirish, hisob-kitob ma‘lumotlarini ko‘rish, tranzaksiya tarixini kuzatish va mijozlarga moslashtirilgan shaxsiy tavsiyalar olish imkoniyatiga ega.

Bankning asosiy strategiyasi mijozlarga maksimal darajada qulaylik yaratish, xizmat ko‘rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish va raqamli xavfsizlikni ta‘minlashga qaratilgan. Bu maqsadlarga erishish uchun bank qator ilg‘or texnologiyalarni joriy qilgan: biometrik identifikatsiya, ikki bosqichli autentifikatsiya, Life ID va zamonaviy shifrlash usullari. Shu orqali mijozlar ma‘lumotlari muhofaza qilinadi va onlayn operatsiyalarning xavfsizligi ta‘minlanadi.

Natijada, “BIZNESNI RIVOJLANTIRISH BANKI” ATB O‘zbekiston bank-moliya tizimida raqamli transformatsiyani ilgari suruvchi yirik institutlardan biriga aylanib, mijozlarga qulaylik, samaradorlik va innovatsion xizmatlar ko‘rsatishda eng yaxshi tajriba namunasiga aylandi. Bankning faoliyati an‘anaviy bank xizmatlariga qaraganda tezkorlik, avtomatlashtirish va personalizatsiyalangan yechimlarni ta‘minlaydi, bu esa raqamli iqtisodiyot talablariga to‘liq mos keladi.

Istiqbolli va rivojlanish yo‘nalishlari. Raqamli banklar faoliyatining kelgusidagi rivoji zamonaviy axborot texnologiyalari va innovatsion moliyaviy yechimlarni jadal joriy etish bilan bevosita bog‘liq bo‘lib, bu yo‘nalishlar bank-moliya tizimining samaradorligi va raqobatbardoshligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Jumladan, yaqin istiqbolda quyidagi asosiy yo‘nalishlar raqamli banklar rivojida muhim o‘rin tutishi kutilmoqda.

Avvalo, sun‘iy intellekt va katta ma‘lumotlar asosidagi kredit baholash tizimlarini joriy etish kreditlash jarayonlarini avtomatlashtirish, mijozlarning to‘lov qobiliyatini aniqroq baholash va kredit risklarini kamaytirish imkonini beradi. Bu esa banklar uchun kredit portfelining sifati oshishiga, mijozlar uchun esa tezkor va shaffof kredit xizmatlaridan foydalanishga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, blokcheyn texnologiyalarini bank amaliyotiga tatbiq etish moliyaviy operatsiyalarning xavfsizligi, shaffofligi va ishonchliligini ta‘minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Blokcheyn orqali to‘lovlar, xalqaro pul o‘tkazmalari, raqamli aktivlar va smart-kontraktlardan foydalanish imkoniyatlari kengayib, bank xizmatlarining yangi shakllari paydo bo‘lishga olib keladi.

Umuman olganda, ushbu istiqbolli yo‘nalishlarni izchil amalga oshirish raqamli banklar faoliyatini yangi bosqichga olib chiqib, mamlakatimiz bank-moliya tizimini raqamli iqtisodiyot talablariga to‘liq moslashtirishga xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, raqamli bank xizmatlarining rivojlanishi O‘zbekiston bank-moliya tizimining barqarorligi, samaradorligi va raqobatbardoshligini sezilarli darajada oshirishga xizmat qiladi. Raqamli transformatsiya orqali bank xizmatlari samaradorligi va qulayligi yuqori darajaga ko‘tarilib, xizmatlarning tannarxi kamayishi, moliyaviy qamrovlilikni kengayishi hamda mijozlarning ehtiyojlarini tezkor va samarali

qondirish imkoniyatlari yaratiladi. Shu bilan birga, raqamli banklar innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali an'anaviy bank xizmatlariga qaraganda yuqori darajada personalizatsiyalangan va mijozlarga moslashtirilgan xizmat turlarini taqdim etish imkoniga ega bo'ladi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli bank xizmatlarining rivojlanishi O'zbekiston bank-moliya tizimining barqarorligi, samaradorligi va raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi. Raqamli transformatsiya orqali bank xizmatlari tannarxi sezilarli darajada pasayadi, moliyaviy inklyuziya kengayadi, shuningdek, mijozlarning ehtiyojlarini tezkor va sifatli qondirish imkoniyati yaratiladi. Shu bilan birga, raqamli bank xizmatlari muloqot va operatsiyalarni avtomatlashtirish, ma'lumotlarni xavfsiz saqlash hamda mijozlarga individual yondashuvni taqdim etishda muhim rol o'ynaydi. Shu bois, kelgusida quyidagi chora-tadbirlar amalga oshirilishi zarur:

1. An'anaviy banklar tomonidan raqamli xizmatlarni kengaytirish.

Banklar o'z filial tarmoqlaridan tashqari mobil ilovalar, internet banking, onlayn to'lov va kreditlash xizmatlarini rivojlantirish orqali mijozlarga tezkor va qulay xizmatlar taqdim etishi lozim. Shu bilan birga, masofaviy xizmatlar orqali xarajatlarni kamaytirish va xizmat ko'rsatish sifatini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

2. Raqamli savodxonlikni oshirish. Aholi, xususan, yoshlar va tadbirkorlar o'rtasida moliyaviy va raqamli savodxonlikni rivojlantirish zarur. Bu, nafaqat bank xizmatlaridan samarali foydalanishni, balki kiberxavfsizlikni ta'minlash va innovatsion moliyaviy yechimlarni o'zlashtirishni ham osonlashtiradi. Shu yo'l bilan raqamli xizmatlardan foydalanish qamrovi kengayadi va moliyaviy inklyuziya oshadi.

3. Moliyaviy ekotizimini rivojlantirish. Banklar va moliyaviy startaplar o'rtasida strategik hamkorlikni kuchaytirish, yangi innovatsion moliyaviy xizmatlar yaratish va ularni tezkor joriy etish zarur. Bu jarayon raqamli banklar faoliyatini yanada samarali qiladi, xizmatlarning sifatini oshiradi va raqobatbardoshlikni mustahkamlaydi.

4. Innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish. Sun'iy intellekt, blokcheyn, open banking va avtomatlashtirilgan kredit kabi zamonaviy texnologiyalarni joriy etish raqamli bank xizmatlarini yanada ilg'or va xavfsiz qiladi. Shu yo'l bilan banklar operatsiyalarni tezroq bajarish, xarajatlarni kamaytirish va mijozlarga shaxsiylashtirilgan xizmatlar taqdim etish imkoniga ega bo'ladi.

Umuman olganda, raqamli moliyaviy xizmatlarni rivojlantirish mamlakatimiz bank-moliya tizimi barqarorligi, iqtisodiy samaradorlik va xalqaro maydonda raqobatbardoshlikni oshirishning muhim omiliga aylanadi. Shu bilan birga, bu jarayon milliy iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasini rag'batlantiradi va mijozlar uchun moliyaviy xizmatlarni yanada qulay va xavfsiz qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. A.Abdullayev, A.Fattoxov, K.Axmedov. Raqamli iqtisodiyot. Toshkent-2020.
2. Measuring the Information Society Report. Volume 1. – Geneva: ITU, 2017. – 156 p. 5. 3.Measuring the Information Society Report. Volume 2: ICT country profiles. – Geneva: ITU, 2017. – 252 p.
3. The Global Information Technology Report 2016: Innovating in the Digital economy / Silja Baller, Soumitra Dutta, Bruno Lanvin. – Geneva: Cornell University, INSEAD, WYEF, 2017. – 463 p.
4. Applegate L. M., McFarlan F.W., McKenney J.L. Corporate information systems management: the issues facing senior executives. Irwin, 2022.
5. A.Yu.Makarov, A.A.Makarov. Sifrovaya ekonomika. Texnologii menyayut menedjment. Moskva-2021
6. Ulugmurodov F.F., Bahodirov H.U. Prospects of Developing Active Tourism in Uzbekistan //Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance. – 2023. – T. 4. – №. 6. – S. 69-71.
7. Faxriddinov U.F., MECHANISMS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP IN THE DIGITAL ECONOMY //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – T. 36. – S. 360-362.
8. Faxriddinov U. F. et al. Prospects for the Development of Small Business and Private Entrepreneurship in the Digital Economy //Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance. – 2023. – T. 4. – №. 6. – S. 92-94.
9. Faxriddinov U.F. et al. WAYS TO ACHIEVE HIGH EFFICIENCY WITH THE HELP OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – T. 11. – №. 4. – S. 979-980.
10. Faxriddinov U. F., Bakhodirov E.D., THE ROLE OF STUDENT ACTIVISM IN THE DIGITIZATION OF EDUCATION (THE HEMIS PROGRAM AND THE SYSTEM OF CREDIT MODULES) //British Journal of Global Ecology and Sustainable Development. – 2023. – T. 16. – S. 220-222.
11. Faxriddinov U.F. FORMATION OF INDEPENDENT THINKING OF STUDENTS USING INTERACTIVE METHODS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS //International Journal of Studies in Advanced Education. – 2023. – T. 2. – №. 05. – S. 73-75.
12. Faxriddinov U.F., Bakhodirov E.D. THE MAIN DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ACTIVITIES IN THE SERVICE SECTOR IN THE DIGITAL ECONOMY //“ONLINE-CONFERENCES” PLATFORM. – 2023. – S. 98-100.
13. Faxriddinov U.F., Xatam o'g'li S.B. MECHANISMS FOR IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL SERVICES IN THE DIGITAL ECONOMY. – 2023.
14. Faxriddinov U.F. MECHANISMS FOR FURTHER IMPROVEMENT OF THE EDUCATION SYSTEM IN THE DIGITAL ECONOMY //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – T. 11. – №. 5. – S. 722-724.

15. Faxriddinov U.F., Umidbek o'g'li R.F., Xatam o'g'li S.B. BUY-SIDE AND SELL-SIDE SYSTEM IN ELECTRONIC COMMERCE //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – T. 11. – №. 12. – S. 1531-1536.
16. Faxriddinov U.F., Valizoda N.U., Raxmatillo O'g'li X.S. ANALYSIS OF THE MAIN CAUSES OF POVERTY IN COUNTRIES AROUND THE WORLD //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – T. 42. – S. 584-587.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>